Dosarul nr.2a-588/25 (2-24146779-03-2a-02052025)
Judecătoria Bălți, sediul Fălești
Judecător Lilia Trocin

CURTEA DE APEL NORD
DECIZIE

07 octombrie 2025 **municipiul Bălţi**

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord
în componenţă:
preşedintele şedinţei, judecătorul Elena Grumeza,
judecătorii Ivan Parii și Natalia Costaș,
grefier Olga Topada,
examinând în ședință publică, cererea de apel declarată de Budeanschi Alexandr reprezentat de avocatul Stroncea Nicolae împotriva hotărârii judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 06 februarie 2025 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Cebotari Mariana către Budeanschi Alexandr privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori,

constată:

Pretențiile reclamantului:

1. La data de 23 decembrie 2024, reclamanta Cebotari Mariana a depus o cerere de chemare în judecată către Budeanschi Alexandr prin care a solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor comuni ***** și ***** stabilită prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 05.07.2024, cu majorarea sumei la 4000 lei lunar, încasarea sumei de 7150 lei, ceea ce constituie ½ din cheltuielile pentru studiile și cazarea fiului *****.
2. În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, în luna aprilie 2006 a stabilit relaţii conjugale cu Budeanschi Alexandr, născut la *****, stabilindu-se cu traiul în *****. Din relaţiile de concubinaj au doi copii comuni minori: *****, născut la *****şi *****, născut la *****. În luna iunie 2022 a trecut cu traiul în *****. Copii minori comuni se află la întreţinerea sa, fapt confirmat de adeverinţa nr.81 din 28.10.2024, eliberată de Primăria com. *****, raionul Făleşti.
3. Prin hotărârea judecătoriei Bălţi sediul Făleşti din 05.07.2024 s-a încasat în beneficiul său, din contul lui Budeanschi Alexandr pensie de întreținere a copiilor minori comuni într-o sumă bănească fixă în cuantum de 3000 (trei mie) lei, plătită lunar, începând cu data de 28.02.2024 şi până la atingerea majoratului de către copii, sau până la schimbarea situaţiei materiale a părţilor. S-a încasat de la Budeanschi Alexandr în beneficiul său 4325 lei, cu titlu de cheltuieli pentru studii şi cazarea pentru feciorul *****.

4. Susține că, ***** este elev în clasa a *****-a la Gimnaziul din ***** este înmatriculat la Şcoala Sportivă pentru copii şi juniori la secţia de fotbal, unde suportă cheltuieli pentru vestimentaţie, hrană, transport, iar feciorul ***** este elev la Colegiul ***** în anul***** de studii în bază de contract, costul căruia constituie 10400 lei, fapt confirmat de acordul adiţional la contractul nr. C 150-23 din 11.08.2023. Conform contractului de locaţiune nr.4/228, plata pentru cazare în căminul *****, situat în *****constituie 3900 lei.
5. Mai menționează că, pârâtul se află la muncă în Irlanda, iar în legătură cu faptul, că reclamanta nu are un loc de muncă în Republica Moldova este nevoită să plece periodic la muncă în Germania pentru a întreține copiii, lăsându-i în custodia mamei sale, *****, care este pensionară pentru limită de vârstă.
6. La data de 26 decembrie 2024, reclamanta Cebotari Mariana și-a majorat pretențiile în latura încasării pensiei de întreținere a copiilor minori, solicitând încasarea a câte 2500 lei, lunar, pentru fiecare copil, în total 5000 lei (f. d. 23).

Poziția instanței de fond:

7. Prin hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 06 februarie 2025 acțiunea civilă a fost admisă. S-a majorat cuantumul pensiei de întreţinere, stabilită prin hotărârea Judecătoria Bălți (sediul Fălești) nr. 2-257/2024 din 05 iulie 2024 şi s-a încasat de la Budeanschi Alexandr în beneficiul lui Cebotari Mariana pensia de întreținere a copiilor minori comuni – ***** și ***** a câte 2 500 lei, lunar, pentru fiecare copil, începând cu data de 23.12.2024 până la atingerea majoratului copiilor. S-a încasat de la Budeanschi Alexandr în beneficiul lui Cebotari Mariana suma de 7 150 lei cu titlu de cheltuieli pentru studii și cazarea fiului *****. S-a încasat de la pârâtul Budeanschi Alexandr în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1011, 97 lei.

Solicitarea apelantului:

8. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 04 martie 2025 pârâtul Budeanschi Alexandr reprezentat de avocatul Stroncea Nicolae a declarat apel nemotivat prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, în latura modificării pensiei de întreținere a copiilor minori cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă în parte cererea de chemare în judecată înaintată de Cebotari Mariana, cu încasarea de la Budeanschi Alexandr în beneficiul lui Cebotari Mariana a sumei de 7 150 lei cu titlu de cheltuieli pentru studii și cazare a fiului ***** și în beneficiul statului a taxei de stat. Respingerea ca neîntemeiată a capătului de cerere cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere stabilită prin hotărârea Judecătoria Bălți (sediul Fălești) nr. 2-257/2024 din 05 iulie 2024, încasarea în beneficiul apelantului din contul intimatei a tuturor cheltuielilor de judecată.
9. Prin încheierea Curții de Apel Nord din 15 mai 2025 nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Budeanschi Alexandru și s-a cordat termen apelantului pentru prezentarea apelului motivat și bonului taxei de timbru.
10. La data de 27 mai 2025 apelantul Budeanschi Alexandr reprezentat de avocatul Stroncea Nicolae a înlăturat neajunsurile menționate în încheierea Curții de Apel Nord din 15 mai 2025 și a depus cererea de apel motivată.

Argumentele părților:

11. În motivarea cererii de apel s-a invocat că, instanța de fond nu a luat în consideraţie prevederile art. 110 din Codul Familiei și nici nu a ţinut cont de prevederile din dispozitivul hotărîrii din 05.07.2024. În continuare invocând pct. 11 a Hotărîrii Plenului CSJ a RM din 15.04.2013, nr. 4 „Privind practica judiciară de soluţionare de către instanţele judecătoreşti a cauzelor referitoare la încasarea pensiei de întreţinere pentru copii şi alţi membri ai familiei”, a menționat că, fară ca să fie indicat vre-un motiv de modificare şi fară a lua în consideraţie situaţia materială a lui Budeanschi Alexandr, care începînd cu data de ***** mai are la întreţinere copilul minor, *****, instanţa de judecată în mod ilegal a admis cererea şi a modificat pensia de întreţinere a copiilor minori, ***** și ***** de la 1 500 lei pentru fiecare copil la 2 500 lei pentru fiecare copil lunar.
12. Alăturat evocă că, instanţa de judecată nu i-a în consideraţie obligaţia lui Budeanschi Alexandr de a întreţine copilul minor de un an, obligaţie care nu a fost luată în consideraţie la stabilrea pensiei de întreţinere prin hotărîrea Judecătoriei Bălţi, sediul Făleşti din 25.07.2024. La fel, instanţa de judecată nu a luat în consideraţie că reclamanta nu a indicat nici un motiv de modificare şi nu a prezentat nici o probă în acest sens, deoarece cele invocate în cererea de modificare sunt aceleaşi situaţii care au stat la emiterea hotărîrii Judecătoriei Bălţi, sediul Făleşti din 25.07.2024 prin care s-a stabilt pensia de întreţinere în mărime de 1 500 lei pentru fiecare copil.
13. De asemenea, instanţa de judecată în mod eronat a aplicat prevederile şi circumstanţele care au dus la stabilirea pensiei de întreţinere a copiilor minori prin hotărîrea Judecătoriei Bălţi, sediul Făleşti din 25.07.2024. Instanţa de judecată nu a motivat şi nu s-a expus care probe materiale au stat la modificarea cuantumului pensiei de întreţinere a copiilor minori de la 1 500 lei pentru fiecare copil lunar la 2 500 lei pentru fiecare copil lunar, ci doar s-a redus la simpla motivare care argumentează necesitatea stabilirii pensiei de întreţinere a copiilor minori. De asemenea, instanţa de judecată nu a luat în considerare nici faptul că, *****, născut la***** este domiciliat şi îşi face studiile în ***** şi nu locuieşte în oraş, nu este clar ce tangenţă are copilul minor, *****, născut la***** şi domiciliat în *****cu oraşele mici când el locuieşte în sat.
14. Evocă că, instanţa de judecată incorect a stabilit minimul de existenţă pentru copilul minor, *****, născut la***** şi domiciliat în *****, deoarece conform Biroului Naţional de Statistică, minimul de existenţă al copilului minor cu vîrsta de *****ani pentru anul 2024 pentru sate este de 3 077,6 lei, adică câte 1 538,80 lei pentru fiecare părinte.
15. Hotărârea Judecătoriei Bălţi, sediul Făleşti din 25.07.2024 a stabilit ca Budeanschi Alexandru să achite sumă de 1 500 lei pensie de înreţinere pentru copilul minor, *****, născut la***** şi domiciliat în *****, reieşind din datele statistice şi din cerinţele reclamantei, Cebotari Mariana, care nu a contestat hotărîrea fiind de acord cu mărimea pensiei de întreţinere pentru copilul minor, *****, născut la***** şi domiciliat în *****.
16. De asemenea, instanţa de judecată incorect a modificat şi pensia de întreţinere şi pentru copilul minor, *****, născut la *****, cu domiciliul temporar în mun. *****,

deoarece nu a luat în consideraţie că Budeanschi Alexandr a fost obligat ca să-i achite studiile şi cazarea în mărime de 7 150 lei lui Cebotari Mariana şi nu a luat în consideraţie faptul că conform Biroului Naţional de Statistică, minimul de existenţă al copilului minor cu vîrsta de ***** ani pentru anul 2024 pentru oraşe mari este de 3 686,2 lei, adică cîte 1 843,1 lei pentru fiecare părinte.

17. Respectiv, instanţa de fond în mod eronat a modificat pensia de întreţinere a copilului minor, *****, născut la ***** de la 1 500 lei la 2 500 lei lunar fară ca să fie vreo probă în acest sens, adică ilegal şi-a asumat dreptul de a anula o hotărâre definitivă şi irevocabilă, hotărârea Judecătoriei Bălţi, sediul Făleşti din 25.07.2024.
18. În cadrul ședinței instanței de apel apelantul Budeanschi Alexandr a susținut cererea de apel cu toate motivele invocate în mod integral. Totodată a menționat că este de acord să achite pensia de întreținere a copiilor minori în mărime de 2000 lei lunar, și să achite suma suplimentară pentru întreținerea feciorului mai mare.
19. Intimata Cebotari Mariana a solicitat respingerea apelului cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Aprecierea instanței de apel:

20. Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, audiind declarațiile participanților la proces, examinând materialele dosarului, Colegiul civil consideră necesar să respingă cererea de apel din următoarele motive:
21. În conformitate cu art.362 alin.1 CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.
22. Instanţa de apel constată că Judecătoria Bălți, sediul Fălești a pronunțat dispozitivul hotărârii la 06 februarie 2025, cererea de apel a fost formulată la data de 04 martie 2025, prin urmare în termen legal.
23. Conform art. 385 lit. „a” CPC al RM instanţa de apel după ce judecă apelul este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.
24. În conformitate cu art. 239 CPC al RM, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţa de judecată.
25. Articolul 241 alin. 5) CPC prevede că, în motivarea hotărârii se indică circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.
26. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluţii trebuie să fie clară şi simplă, precisă, conchisă şi fermă, să aibă putere de convingere.
27. Această dispoziţie legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiţiei, de a întări încrederea justiţiabililor în hotărârile judecătoreşti şi de a da posibilitatea instanţelor superioare să-şi exercite controlul judecătoresc.
28. Suplimentar, Colegiul remarcă că hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei. Concluziile privind circumstanțele de fapt ale

cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 CPC, iar în conformitate cu art. 118 alin. (5) CPC, instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

29. În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.
30. Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
31. În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.
32. În conformitate cu prevederile art. 118 al-le (1) - (3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consideră dovedite. Circumstanţele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.
33. În corespundere cu art. 6 paragraful 1 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi jurisprudenţa CtEDO, instanţele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conţină circumstanţele cauzei constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acţiunii, alte chestiuni ce au fost soluţionate în cadrul judecării pricinii, legea materială şi/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanţei în caz de respingere a unor probe prezentate de participanţi etc.
34. Conform art. 373 Cod de procedură civilă, (1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa

de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărârea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

35. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
36. Or, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare *(Hirro Balani vs Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).*
37. Raportând dispoziţiile normelor suscitate la circumstanţele cauzei, evaluând soluţia primei instanţe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, instanța de apel consideră că concluzia instanţei de fond este una corectă, din următoarele raționamente.
38. Articolul 5 alin. 1) Cod de procedură civilă declară, că orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.
39. La caz, obligaţia părinților de a-şi întreține material copii minori este o obligaţie fundamentală, consfințită în art.48 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova care expres stabileşte că, părinții au îndatorirea de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor. Or, creşterea, educaţia şi instruirea copiilor este posibilă numai în condiţiile exercitării corespunzătoare a obligaţiilor părinteşti de întreţinere materială a acestora.
40. Colegiul reține că, prin prezenta cerere de chemare în judecată, reclamanta Cebotari Mariana a solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere încasată de la Budeanschi Alexandr în beneficiul lui Cebotari Mariana pentru întreținerea copiilor minori ***** și ***** stabilită prin Hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 05 iulie 2024, prin majorarea cuantumului pensiei de întreținere la 2500 lei/lunar pentru fiecare copil în parte.
41. Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, instanța de fond prin hotărârea din 06 februarie 2025 a conchis asupra temeiniciei pretențiilor formulate de către reclamanta Cebotari Mariana, modificând cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori stabilit prin hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 05 iulie 2024, majorând pensia de întreținere a copiilor minori la 2500 lei lunar pentru fiecare copil.
42. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, Budeanschi Alexandr reprezentat de avocatul Stroncea Nicolae a contestat-o cu apel.
43. În contextul argumentelor invocate de apelantul Budeanschi Alexandr în cererea de în cererea de apel, Colegiul judiciar reține că, de dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreţinere pot beneficia în egală măsură ambii părinţi în

dependenţă de starea materială şi familială a acestora, dânșii fiind responsabili în mod solidar de dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului în unison cu principiile fundamentatele consfinţite în legislaţia naţională şi cea internaţională.

44. Colegiul notează că potrivit prevederilor art. 110 din Codul familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părţi s-a schimbat, instanţa judecătorească, luând în considerare şi alte circumstanţe importante ale părţilor, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreţinere sau să-l scutească pe debitorul întreţinerii de plata acesteia.
45. Instanța de apel mai menționează că, modificarea cuantumului pensiei de întreținere poate avea loc doar, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părți s-a schimbat, urmând a fi luate în considerare și alte circumstanțe importante ale părților.
46. Astfel, starea materială reprezintă situaţia socio-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreţinerea unei vieţi decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obţinute din activităţi generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influenţează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex.: capacitatea de muncă, studiile etc.).
47. Starea familială defineşte conjunctura şi relaţiile persoanei (părintelui) în interiorul comunităţii umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie. Cu titlu exemplificativ, se remarcă următoarele aspecte intrinseci, care influenţează per ansamblu starea familiei, a cărei listă nu este una exhaustivă, şi anume, numărul copiilor şi persoanelor aflate la întreţinere.
48. Sintagma alte circumstanţe importante, stipulate la finalul normei disputate, extinde sfera de aplicare a art.110 din Codul familiei pentru ipotezele nereglementate de lege, însă care se pot ivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsând o marjă de apreciere instanţei de judecată, din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condiţiile reliefate supra (ex.:chestiuni de ordin medical).
49. După cum s-a reținut mai sus, de dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreţinere pot beneficia, în egală măsură, ambii părinţi, în dependenţă de starea materială şi familială a acestora, fiind suficientă în acest sens, întrunirea cel puţin a uneia din aceste ipoteze, însă schimbarea situaţiilor specificate nu trebuie să fie formală, ci esenţială, sarcina aprecierii respective aparţinând în exclusivitate instanţei competente să o examineze.
50. Astfel, întru respectarea dezideratelor descrise mai sus, urmează să se țină cont de principiul interesului superior al copilului consacrat la art. 9 din Convenția cu privire la drepturile copilului la care Republica Moldova este parte, de menținerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinți care nu se află în relații de căsătorie precum şi de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreținere pentru fiecare copil în parte.
51. Alăturat, instanța de apel consideră oportun de a reitera în prezenta speță prevederile art. 46 din Codul Familiei, care statuează că, drepturile şi obligaţiile reciproce ale părinţilor şi copiilor rezultă din proveniența copiilor, atestată în modul stabilit de lege.

52. Potrivit art. 58 alin. 1) Cod Familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat. Plus la aceasta, potrivit art. 74 alin. 1) Codul familiei, părinţii sânt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.
53. În fapt s-a constatat că, părinții minorilor ***** și ***** sunt părțile mama – Cebotari Mariana la întreținerea căreia se află copii minori și tata – Budeanschi Alexandr, fapt confirmat prin certificatele de naștere seria ***** (f.d.4, 5).
54. În contextul pretențiilor formulate în acțiune se reține că, prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 05 iulie 2024, s-a încasat de la Budeanschi Alexandr în beneficiul lui Cebotari Mariana pensia de întreținere pentru întreținerea copiilor minori ***** și ***** în mărime de 3000 lei a câte 1500 lei lunar pentru fiecare copil, lunar începând cu 28.02.2024 până la atingerea majoratului copiilor sau până la schimbarea situației materiale a părților. S-a încasat de la Budeanschi Alexandr în beneficiul lui Cebotari Mariana cheltuielile pentru studii și cazare a copilului ***** în mărime de 4325 lei.
55. În temeiul alin.2) al art.75 Codul Familiei, cuantumul cotelor stabilite la alin.1) poate fi micșorat sau majorat de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părinților, de alte circumstanțe importante.
56. Conform art. 76 alin. 2) Codul Familiei, cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.
57. Tot aici, Colegiul civil menţionează şi faptul că, principiul primar intereselor copilului, precum şi caracterul său central în raport cu orice decizie privitoare la copil, a fost expres consacrat în art. 9 al Convenţiei internaţionale cu privire la drepturile copilului de la New York din 20 noiembrie 1989. În acest sens, Convenţia nu se limitează la afirmarea dreptului copilului la viaţă, ci include concepţia supravieţuirii şi dezvoltării lui.
58. Potrivit prevederilor art. 27 al Convenţiei nominalizate, statele părţi recunosc dreptul oricărui copil la un nivel de viaţă suficient pentru a permite dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală şi socială. Parinţilor şi oricărei alte persoane, care au în grijă un copil, le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limitele posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.
59. Ținând cont de cadrul normativ precitat în materia drepturilor și obligațiilor părinților și copiilor, având în vedere că ambii părinți au obligația să întrețină material copiii minori, predominant fiind interesul suprem al copilului, Colegiul civil notează că prima instanţă corect a apreciat necesitatea modificării prin majorare a pensiei de întreținere a copiilor minori ***** și *****, de la 1500 lei lunar pentru fiecare copil la 2500 lei lunar pentru fiecare copil.
60. Aici Colegiul reiterează că, ambilor părinți le revine obligația de întreținere a copiilor săi minori, în scopul legitim de asigurare a unui suport material suficient dezvoltării

armonioase a copiilor, în cazul în care părinții divorțează sau nu mai duc viață comună, iar obligația de întreținere a unui copil nu presupune doar realizarea unor anumite cheltuieli bănești, implicând o mulțime de alte obligații și activități subsecvente.

61. La stabilirea cuantumului pensiei de întreținere, instanța urmează să țină cont în primul rând de *dreptul copilului de a beneficia de o întreținere corespunzătoare, precum și de interesele acestuia*. La examinarea cauzei, ce vizează copii minori, instanţa este ţinută de respectarea principiului care consacră interesul superior al copilului, însă, în acelaşi timp, instanţa judecătorească este ţinută de respectarea principiului egalităţii în drepturi a părţilor, în special în raporturile de familie, şi principiul legalităţii actelor de dispoziţie emise pe marginea cauzelor deferite judecăţii.
62. În acest sens Colegiul face referire la dispozițiile legale, anterior enunțate, potrivit cărora la încasarea pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, instanțele judecătorești urmează să țină cont de starea materială și familială a părților și de alte circumstanțe importante, după cum ar fi informația eliberată de Biroul Național de Statistică cu privire la valoarea minimului de existență pentru un copil.
63. Astfel, pornind de la criticile apelantului precum că, la încasarea/modificarea pensiei de întreținere instanța urma să țină cont de datele Biroului Național de Statistică, precum și de faptul că fiul ***** nu locuiește în oraș ci în sat, Colegiul civil reține următoarele.
64. Potrivit datelor Biroului Național de Statistică (informație prezentată nemijlocit de apelant), minimul de existență pentru un copil în vârstă de ***** ani în orașe mari pentru semestrul II anul 2024 constituie 3686, 20 lei, iar pentru sate 3 077, 60 lei
65. Aici Colegiul judiciar reține că, datele Biroului Naţional de Statistică privind minimul de existenţă a copilului minor, nu constituie o normă legală imperativă de la care nu se permite derogare ci urmează a fi apreciată cu titlu de circumstanţă importantă de raportare, ca cuantum/nivel minim de la care instanţa de judecată porneşte în stabilirea cuantumului pensiei de întreţinere, astfel fiind cu titlu de informare, și nu obligatorie.
66. La caz în continuare, este relevant speței că normele de drept național și internațional stabilesc că răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice de interesul superior al copilului, deoarece oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală și socială, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.
67. Astfel, cât privește argumentele apelantului în favoarea casării hotărârii instanței de fond precum că, suma încasată de către instanța de fond cu titlu de pensie de întreținere a copiilor minori în cuantum de 2500 lei lunar pentru fiecare copil este una exagerat de mare, deoarece apelantul mai are la întreținerea sa încă un copil minor,

inclusiv mai are la întreținerea sa pe actuala soție, iar unica sursă de venit este salariul, nu pot fi reținute de instanța de apel.

68. Or, acest fapt nu îl scutește pe apelant de la întreținerea corespunzătoare a celorlalți copii ai săi, mai mult că apelantul este apt de muncă, prin urmare nu este lipsit de posibilitate de a se angaja în câmpul muncii la un loc de muncă mai bine remunerat pentru a asigura copiilor săi minori un trai decent, or, părinții sunt responsabili în mod egal pentru creșterea și educarea normală a copiilor comuni.
69. De altfel, Colegiul reține că nici un părinte nu ar avea dreptul moral să se eschiveze de la responsabilitățile sale de achitare a pensiei de întreținere a copilului minor invocând lipsa și insuficiența resurselor financiare.
70. Mai mult ca atât, în prezent copii minori se află la educația și întreținerea mamei, care își exercită nu numai obligațiile patrimoniale, dar și obligațiile nepatrimoniale, ce ține de creșterea și îngrijirea zilnică a acestuia, asigurându-i inclusiv cu spațiu locativ și suportând toate cheltuielile în acest sens.
71. Totodată, Colegiul atrage atenția că întreţinerea unui copil nu presupune doar asigurarea materială a acestuia, ci şi educarea, dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială, tratarea lui în caz de îmbolnăvire (tratarea în acest caz nu presupune doar procurarea medicamentelor), ceea ce implică cheltuieli suplimentare, eforturi şi stres din partea părintelui căruia i-a fost lăsat spre domiciliere şi îngrijire copilul/copii.
72. Mai mult ca atât, pe măsură ce copii minori cresc, aceștia au cerințe și necesități materiale mai mari și prin urmare situația s-a schimbă, iar pensia de întreținere încasată în mărime 1500 lei pentru fiecare copil, nu acoperă pe deplin cheltuielile necesare pentru întreținerea copiilor de vârsta de ***** ani.
73. Totodată, pornind de la argumentele apelantului invocate în instanța de apel, precum că este de acord să achite pensia de întreținere a copiilor minori în mărime de 2000 lei lunar pentru fiecare copil, Colegiul civil reține că, în cazul în care instanța ar încasa pensia de întreținere a copiilor minori în suma solicitată de apelant - 2000 lei lunar, la caz ar fi lezate substanţial drepturile şi interesele copiilor minori, cât şi a reclamantei-intimatei Cebotari Mariana pe seama căreia este pusă povara întreţinerii deplină a copiilor minori.
74. Astfel, în cazul în care s-ar purcede la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori în mărime de 2000 lei, faptul dat ar leza drepturile copiilor la minimul de existență, fapt inadmisibil.
75. În atare circumstanțe Colegiul civil, pentru a nu leza drepturile copiilor minori la întreținere lunară adecvată, consideră că instanţa de fond întemeiat a dispus modificarea și încasarea pensiei de întreţinere a copiilor minori în mărime de 2500 lei lunar pentru fiecare copil.
76. Alăturat, Colegiul civil nu poate reține alegațiile apelantului precum că instanța de fond nu a ținut cont de faptul că apelantul mai achită suplimentar suma de 7150 lei cu titlu de cheltuieli pentru studii și cazarea fiului *****, or, în cadrul ședinței instanței apelantul a menționat că nu are careva pretenții și este de acord să achite cheltuielile suportate pentru studiile și cazarea fiului *****.

77. Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Colegiul concluzionează că, argumentele expuse de către apelant în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă.
78. Or, apelantul nu a prezentat argumente verosimile și admisibile în combaterea soluției adoptate de prima instanță, iar în lipsa unor argumente coerente și convingătoare, precum și a unui suport probator de natură să răstoarne soluția adoptată pe caz, Colegiul conchide că instanța de fond a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, a oferit apreciere justă probelor administrate și a aplicat corect normele de drept material și procedural, hotărârea fiind în concordanță cu art. 239-240 din Codul de procedură civilă.
79. Reieşind din cele expuse, Colegiul civil consideră că totalitatea circumstanțelor relatate mai sus în ansamblul lor, aprecierea juridică corectă a materialelor cauzei, a probelor administrate, a înscrisurilor anexate și raportate la exigențele legislației în vigoare, determină incontestabil legalitatea și temeinicia hotărârii atacate și prin urmare a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind probele administrate în conformitate cu prevederile art. 130 CPC al RM a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, şi prin urmare apelul declarat de Budeanschi Alexandr urmează a fi respins cu menţinerea hotărârii primei instanţe.
80. În temeiul art. 385 lit. „a” CPC al RM, Colegiul civil

decide:

Respinge cererea de apel declarată de Budeanschi Alexandr reprezentat de avocatul Stroncea Nicolae.

Menține fără modificări hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 06 februarie 2025 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Cebotari Mariana către Budeanschi Alexandr privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori.

Decizia este definitivă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Ivan Parii** **Natalia Costaș**